

Advies

VLAREMA 9

Het voorontwerp besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne, het VLAREBO-besluit van 14 december 2007, het besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 tot uitvoering van titel XVI van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, het VLAREL van 19 november 2010 en het besluit van de Vlaamse Regering van 17 februari 2012 tot vaststelling van het Vlaams reglement betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen

Datum van goedkeuring	14/12/2022 Minaraad
Datum van goedkeuring	19/12/2022 SERV

Volgnummer	2022 32
------------	---------

Coördinator + e-mailadres	Francis Noyen, francis.noyen@minaraad.be
---------------------------	---

Co-auteur + e-mailadres	Annick Lamote, alamote@serv.be
-------------------------	---

Inhoudstafel

Inhoudstafel	2
Procesbeschrijving.....	3
Situering	4
Aanbevelingen.....	6
1 Algemeen.....	6
2 Bespreking van afzonderlijke kwesties.....	6
2.1 Afvalpreventie en vermindering van zwerfvuil	6
2.2 Een kwaliteitsvolle toepassing van afvalstoffen als gerecycleerd materiaal ...	8
2.3 Betere gescheiden inzameling met oog op recyclage	10
2.4 Een duidelijke classificatie en veilige verwerking van afvalstoffen.....	10
2.5 Grotere afzetmarkt voor en circulair gebruik van gerecycleerde materialen	11
3 Vragen om verduidelijkingen en aanvullingen	11

Procesbeschrijving

Datum adviesvraag	28 oktober 2022
Naam adviesvrager + functie	Mevr. Zuhail Demir, Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme
Rechtsgrond van de adviesvraag	D.A.B.M., art.112.1. §2, 2°
Adviestermijn	30 dagen
Samenwerking	Met SERV
Overlegcommissie	Werkcommissie MATERIALEN EN CIRCULAIRE ECONOMIE
Betrokken experts	Geen
Vergaderingen: soort + datum	24/11/2022 (WCMCE en ENO), Schriftelijke procedure

De Minaraad en de SERV ontvingen op 30 oktober 2022 een adviesvraag over VLAREMA 9 of voluit het voorontwerp besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne, het VLAREBO-besluit van 14 december 2007, het besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 tot uitvoering van titel XVI van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, het VLAREL van 19 november 2010 en het besluit van de Vlaamse Regering van 17 februari 2012 tot vaststelling van het Vlaams reglement betreffende het duurzaam beheer van materiaalcringen en afvalstoffen. De adviestertermijn bedraagt 30 dagen.

Het dossier bestond uit:

- Adviesvraag (1 pagina);
- Beslissingsfiche van de Vlaamse Regering (2 pagina's);
- Nota aan de Vlaamse Regering (8 pagina's);
- Nota van de Inspectie van Financiën (3 pagina's);
- Besluit van de Vlaamse Regering (152 artikelen over 67 pagina's – *ter situering: VLAREMA omvat ongeveer 150 pagina's ... het gaat dus om een omvangrijke wijziging*);
- Bijlage VI. Waarden voor het gebruik van uitgegraven bodem als bouwkundig bodemgebruik of in vormvast product (3 pagina's);
- Bijlage 2.3.2.B Voorwaarden voor gebruik als bouwstof (2 pagina's);
- Bijlage 2.3.3. Samenstellingsvoorwaarden maximumgehalten aan verontreinigende stoffen voor opgewerkte afvalolie en opgewerkte brandstofresten (2 pagina's);
- Bijlage 5.2.15 – Wegwerpluiers (2 pagina's);
- Bijlage VIII. Lijst van milieu-inbreuken ter uitvoering van artikel 16.1.2, 1°, f), en artikel 16.4.27, derde lid, van het decreet van 5 april 1995 (18 pagina's);
- Verslag aan de Vlaamse Regering (61 pagina's).

Situering

- [1] **Omzetting van de zgn. SUP-richtlijn.** Het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering dat voorligt, zet Richtlijn (EU) 2019/904 inzake de vermindering van de effecten van bepaalde kunststofproducten op het milieu (de zgn. "SUP-richtlijn") om:
- Voor de correcte omzetting van de SUP-richtlijn wordt een aanvaardingsplicht ingevoerd voor kunststof-vistuig ter voorkoming van marien zwerfvuil – zie wijzigingsartikel 18, 22°; wijzigingsartikelen 41, 44.
 - Een UPV (uitgebreide producentenverantwoordelijkheid) voor wie producten aanbiedt die aanleiding geven tot zwerfvuil om zijn terrein net te houden en in te staan voor de inzameling en verwerking van afval; zie wijzigingsartikel 46.
 - De regelgeving voor het gebruik van herbruikbaar cateringmateriaal op evenementen wordt verduidelijkt en aangescherpt zodat ze bijdraagt tot een effectieve vermindering van het gebruik van eenmalige drankrecipiënten.
 - Het bestaande verbod voor fruitstickers wordt aangepast om dit in lijn te brengen met de technologische mogelijkheden – de ontwikkeling van composteerbare stickers; wijzigingsartikel 63.
 - De Vlaamse Regering zal nog in 2022 een beslissing nemen over het al dan niet invoeren van statiegeld; de doorrekening van de zwerfvuilkosten in het kader van de SUP richtlijn zal ingevoerd worden via een Interregionaal Samenwerkingsakkoord.
- [2] **Bijstelling regeling grondstoffenverklaringen.** Het ontwerpbesluit stuurt ook de procedure bij voor de aanvraag van en de controle op grondstofverklaringen voor producten die ingezet kunnen worden als nieuwe gerecycleerde grondstof of als bijproduct.
- Algemeen worden in de procedure voor de aanvraag van en de controle op grondstofverklaringen voor producten die kunnen ingezet worden als bijproduct of als nieuwe gerecycleerde grondstof, een aantal extra garanties ingebouwd; wijzigingsartikelen 23, 24, 26, 36, 38, 39.
 - Er worden bepalingen ingeschreven rond het verplicht gebruik van de methoden in het compendium voor monsterneming en analyse (CMA) als referentie voor het uitvoeren van monsterneming, -conservering en -bewaring, enz.; wijzigingsartikel 18, 2°; wijzigingsartikel 132.
 - De normen voor gebruik van afvalstoffen in bouwstoffen worden aangepast en beter afgestemd met de normen voor bouwkundig bodemgebruik in VLAREBO; wijzigingsartikelen 16, 18, 14°, 21, 25, 26, 34, 58.
 - Voor het gebruik als bodemverbeterend middel of meststof wordt een verplichting tot opmaak van een informatiefiche ingevoerd; wijzigingsartikel 29.
 - Er worden aanpassingen doorgevoerd ter operationalisering van het nieuwe concept van boerderijcompostering (samenwerking tussen landbouwers en natuurbeheerders); wijzigingsartikel 28, 135.

- Er komen einde-afvalcriteria voor opgewerkte afvalolie en opgewerkte brandstofresten die ingezet worden als blendcomponent voor de productie van scheepsbrandstof; wijzigingsartikel 32.

[3] **Diverse andere wijzigingen.** Daarnaast voert dit ontwerp van besluit ook nog volgende elementen in:

- De verplichting voor de inzamelaars van bedrijfsafvalstoffen om de kost die ze doorrekenen aan hun klanten proportioneel met het gewicht van het ingezamelde restafval te bepalen; wijzigingsartikel 88. Daarnaast komen duidelijker afspraken over de voorwaarden voor de gezamenlijke inzameling van bepaalde recycleerbare fracties (papier- en kartonafval, houtafval, metaalafval, harde kunststoffen en folies) die achteraf worden uitgesorteerd; wijzigingsartikel 14.
- Nieuwe regels voor de veilige opslag en verwerking van afgedankte batterijen; wijzigingsartikel 56.
- Een verbod op wat betreft het gebruik van enkele zorgvuldig geselecteerde kunststof toepassingen die geen recycalaat bevatten, en dit om het gebruik van kunststof-recyclaten te stimuleren.
- Nieuwe bepalingen die de digitalisering van afvaltransportdocumenten mogelijk moet maken, ter bevordering van de info-uitwisseling over en tracering van transport en verwerking van afval – zie wijzigingsartikelen 103, 107, 133.
- Nieuwe regels voor de goede werking van certificatie-instellingen voor asbestdeskundigen, zie wijzigingsartikelen 18, 10°, 11°.

Aanbevelingen

1 Algemeen

- [4] **Stappen in de goede richting.** De Minaraad en de SERV vinden dat met de voorgestelde wijzigingen stappen in de goede richting gezet worden: de Vlaamse economie meer circulair maken. Voorbeelden van acties in deze richting zijn online marktplaatsen, de gezamenlijke inzameling van een aantal droge, niet-gevaarlijke recycleerbare fracties die achteraf worden uitgesorteerd, asbestinventarisatie, digitalisering, etc.

Niettemin vragen de Minaraad en de SERV in lijn met eerdere adviezen¹ dat de overheid toetst of de verschillende acties wel structureel bijdragen tot een circulaire economie. In dit kader is het ook belangrijk oog te hebben voor linken tussen de Europese wetgeving (Kaderrichtlijn afvalstoffen en Richtlijn Verpakking en verpakkingsafval) en de Vlaamse regelgeving.

2 Bespreking van afzonderlijke kwesties

2.1 Afvalpreventie en vermindering van zwerfvuil

- [5] **Akkoord met principe verbod eenmalige recipiënten mits voorwaarden.** De Minaraad en de SERV aanvaarden het principe om vanaf 15 juni 2023 bij evenementen drank niet langer in recipiënten voor eenmalig gebruik² te serveren (= invoering van herbruikbare bekertjes) (wijzigingsartikel 60)³ mits
- er op heel korte termijn duidelijkheid komt over de afwijkingsregeling⁴ waarbij naast onvoldoende capaciteit ook aandacht uitgaat naar logistieke issues zoals te weinig bekertjes, beperkte wasstraten en te weinig opslagcapaciteit in geval van vaste infrastructuur (*venues*). Indien niet aan de voorwaarden kan voldaan worden, is het volgens de Raden verdedigbaar om een overgangstermijn in te voegen.
 - ook specifieke evenementen in aanmerking komen voor de afwijkingsregeling. Er zijn wellicht bepaalde events waarvoor het verbod bijvoorbeeld praktisch niet haalbaar is. Vanuit de sector wordt het voorbeeld van participatieve sportevenementen aangehaald.

¹ Zie ook Advies 2022|011 over het Lokaal Materialenplan 2023 – 2030, 15 juli 2022: " De Minaraad beveelt aan om deze relatie explicieter aan bod te laten komen in het plan. De raad vraagt om te verduidelijken hoe de inhoud van dit plan inhoudelijk doorwerkt of zal doorwerken in de positie van Vlaanderen in de EU discussies. De Raad vraagt daarnaast om de evoluties in de Europese besluitvorming en de effecten ervan op het plan proactief te bespreken, zodat alle stakeholders afdoende betrokken worden bij de besluitvorming."

² In 2018 werd door de Vlaamse Regering vastgelegd dat vanaf 2022 alles herbruikbaar moet zijn in het geval een lokale overheden de organisator is. Vlaams Parlement, Verslag vergadering Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Energie, Dinsdag 29 november 2022

³ Wijzigingsartikel 60: "Art. 5.3.12.1. Vanaf 15 juni 2023 is het serveren van drank in recipiënten voor eenmalig gebruik bij evenementen verboden, met uitzondering van petflessen en blikjes als de eventorganisator daarvoor in een systeem voorziet dat garandeert dat minstens 95% van die eenmalige recipiënten gescheiden wordt ingezameld voor recyclage. Bij onvoldoende capaciteit aan herbruikbare recipiënten kan er in 2023 een afwijking worden aangevraagd op de verplichting in het eerste lid conform de procedure in artikel 5.3.12.3.". Vanaf 1 januari 2025 is het serveren van drank in recipiënten voor eenmalig gebruik bij evenementen verboden.

⁴ Minister Zuhair Demir zei hierover: " Als ze een uitzondering willen krijgen, moeten ze een dossier indienen. Als dan effectief blijkt dat er praktisch een probleem is in 2023 – te weinig bekertjes of geen bekertjes – dan kan er gekeken worden naar een uitzondering." Vlaams Parlement, Verslag vergadering Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Energie, Dinsdag 29 november 2022

- snel overleg met sector (gelet op het verbod tot verkoop van SUP-drankverpakkingen) o.a. over de afwijkingscriteria en over de meetmethode voor de retour van herbruikbare bekens. Het is belangrijk rekening te houden met de eigenheden van de festivals enerzijds en anderzijds met de vaste infrastructuur. Er dient zo spoedig mogelijk duidelijkheid te komen over een mogelijke afwijking want vanaf midden januari 2023 mogen geen eenmalige kunststofverpakkingen meer aangekocht worden⁵.

[6] **Zorg voor een afstemming tussen een eventueel statiegeldsysteem en de verboden op eenmalige drankverpakkingen.** In hetzelfde wijzigingsartikel wordt ook vanaf 2025 een verbod ingesteld op de verkoop van eenmalige drankverpakkingen bij evenementen. Dit verbod loopt samen met twee andere initiatieven: de implementatie van de SUP-richtlijn en de eventuele invoering van statiegeld op eenmalige drankverpakkingen. De Minaraad en de SERV begrijpen de voordelen van herbruikbare recipiënten maar vragen om een goede afstemming tussen de verschillende beleidsmaatregelen. Ook de invoering van een statiegeldsysteem op éénmalige drankverpakkingen zou kunnen zorgen voor een hogere captatiegraad op evenementen. Daarnaast rijst bij de evenementensector de vraag of de uitzondering voor de evenementensector - geen beroep kunnen doen op de toepassing van statiegeld voor eenmalige drankverpakkingen - de juridische toets wel doorstaat.

[7] **Werk maatregelen verder uit en leer uit lopende projecten.** De Europese SUP-richtlijn legt een kwantificeerbare consumptievermindering op van voedingsverpakkingen en wegwerpbekers als strategie om marien zwerfvuil te verminderen naast de reeds bestaande afvalbeheerssystemen. Het Lokaal Materialenplan 2023-2030 bevat de maatregelen hiervoor maar deze zijn weinig concreet. Bij de verdere uitwerking is het volgens de Minaraad en de SERV nodig om afdoende invulling te geven aan de bepalingen uit de SUP-richtlijn die stellen dat de acties inzake consumptievermindering “proportioneel en niet-discriminerend” horen te zijn. De Raden dringen ook aan op een impactanalyse en op voldoende afstemming met de betrokken sectoren en met de Federale overheid die immers bevoegd is voor het productbeleid⁵.

De Raden steunen ook de lopende initiatieven inzake preventie en hergebruik in de Green Deals. De Green Deal Anders Verpakt bijvoorbeeld, ondertekend door meer dan 80 partijen, zet in op nieuwe businessmodellen met minder eenmalige verpakkingen door deze te vermijden of te hergebruiken en hierbij ook de milieu-impact van het verpakte product te verkleinen. De Raden vragen dat de leerlessen uit deze Green Deals en andere geslaagde projecten⁶ meegenomen worden in het verdere beleid.

[8] **Zorg voor een zo kort mogelijke overgangperiode naar thuiscomposteerbare stickers en zorg voor een Europees *level playing field*.** In VLAREMA 7, goedgekeurd op 22 maart

⁵ Zie ook Advies 2022|011 over het Lokaal Materialenplan 2023 – 2030, 15 juli 2022.

⁶ Burger King UK gaat herbruikbare en herbruikbare verpakkingen testen, ter ondersteuning van zijn inspanningen om plastic voor eenmalig gebruik tegen 2025 uit zijn restaurants te verwijderen. <https://www.circularonline.co.uk/news/burger-king-becomes-first-fast-food-restaurant-in-uk-to-trial-re-usable-and-returnable-packaging/>. McDonald's gebruikt in heel Frankrijk herbruikbare plastic frietbakjes. <https://www.rtlnieuws.nl/nieuws/buitenland/artikel/5349156/herbruikbaar-frietbakje-happy-meal-afwas-mcdonalds-frankrijk>.

2019, werd het gebruik van stickers die rechtstreeks aangebracht worden op groenten en fruit verboden, tenzij de informatie op de sticker functioneel of wettelijk verplicht is of tenzij de stickers gecertificeerd zijn als thuiscomposteerbaar. In aanloop van de inwerkingtreding op 1 januari 2021 bleek dat er onvoldoende thuiscomposteerbare stickers commercieel beschikbaar waren. Daarnaast leidde de geformuleerde uitzondering inzake wettelijkheid en functionaliteit tot grote onduidelijkheid. De uitzondering leidde bovendien tot een significante ontwijkmogelijkheid voor het verder gebruik van niet composteerbare stickers. Tussen de sector en de overheid werden afspraken vastgelegd in een fruitstickerprotocol⁷.

Na overleg met betrokken onderzoeksinstituten, producenten en verdelers van groenten en fruit werd overeengekomen om via VLAREMA 9 (wijzigingsartikel 63) de verplichting op het gebruik van industrieel composteerbare stickers te introduceren. Deze zijn momenteel wel commercieel beschikbaar. Voor thuiscomposteerbare stickers werd door de onderzoeksinstituten aangegeven dat een ontwikkelingspad van 3-4 jaar volstaat voor commerciële beschikbaarheid. Daarom voorziet het wijzigingsvoorstel dat vanaf 1 januari 2025 enkel thuiscomposteerbare stickers worden toegelaten. Industrieel composteerbare stickers zijn na die datum dan niet meer toegelaten⁸.

De Raden pleiten enerzijds voor een zo kort mogelijke overgangsperiode omdat industrieel composteerbare stickers niet worden afgebroken bij thuiscompostering wat leidt tot ongewenste residuen in de bodem⁹. Anderzijds wordt benadrukt dat het verhandelen van fruit minstens een Europese dimensie heeft wat maakt dat een Europees *level playing field* en aanpak nodig is.

2.2 Een kwaliteitsvolle toepassing van afvalstoffen als gerecycleerd materiaal

[9] **Onderbouw en let op administratieve last bij grondstofverklaring.** In een circulaire economie worden tal van strategieën toegepast om materialen en producten zo hoogwaardig mogelijk te blijven inzetten in de economie. Een belangrijk instrument hierbij is de grondstofverklaring. Een grondstofverklaring is in Vlaanderen vereist als men bepaalde afvalstoffen als grondstof wil gebruiken. De materialen moeten dan voldoen aan de Europese criteria of aan de Vlaamse criteria. Haalbare en werkbare administratieve regels en technische criteria voor een grondstofverklaring zullen de circulaire economie versnellen. Wel mag niet uit het oog verloren worden dat de grondstofverklaring ook een belangrijk instrument is ter bescherming van het milieu en gezondheid. De Raden hebben volgende vragen en bemerkingen bij dit instrument:

- Momenteel vereist de procedure voor het aanvragen van een grondstofverklaring reeds heel wat administratie en de vraag is of deze proportioneel is. Er rijzen dan ook vragen of bijkomende administratieve eisen wel een meerwaarde opleveren en nodig zijn. Een nieuwe bijkomende verplichting is onder meer de verplichting om alle

⁷ Protocol 'Labelling groenten en fruit', 01 maart 2022

⁸ VLAREMA9, Verslag aan de Vlaamse Regering.

⁹ Als de condities niet optimaal zijn, breekt het materiaal niet af, of in het slechtste geval, maar half (met mogelijks vorming van microplastics).

informatie te geven waarover men beschikt inzake mogelijke bijkomende ongunstige effecten op milieu en gezondheid van de inzet van dat materiaal. En dit niet enkel voor de genormeerde parameters, maar ook over mogelijk zorgwekkende stoffen waarvoor nog geen normering bestaat. Een ander voorbeeld betreft de verplichting om het contract tussen producent en reinigingsfirma toe te voegen aan de aanvraag voor een grondstofverklaring¹⁰. Wat is de meerwaarde hiervan en hoe garandeert men nodige confidentialiteit? De Raden stellen de haalbaarheid in vraag.

- Materialen moeten ook voldoen aan technische criteria vooraleer een grondstofverklaring uitgereikt kan worden. De Raden vinden dit logisch maar hebben vragen hoe de verschillende risico's (milieu- en gezondheidsimpact versus klimaat versus circulaire economie) tegenover elkaar worden afgewogen. Daarnaast is er ook nood aan onderbouwing waarom bepaalde technische criteria opgelegd worden, bv. de toepassing van maximale totaalconcentraties aan metalen vermeld in bijlage VI VLAREBO als dwingende waarden bij bouwstoffen¹¹ en de voorwaarden nadat het materiaal of de toepassing zijn functie heeft vervuld¹². De toepassingsmogelijkheden van materialen die bij oordeelkundig gebruik géén impact hebben naar milieu en gezondheid dienen behouden te blijven. Een specifiek voorbeeld is de beperking van de toepassingsmogelijkheden als niet-vormgegeven bouwstof voor niet-reinigbare materialen die voldoen aan de geldende uitloogcriteria voor zware metalen. Deze nieuwe beperking leidt tot een achteruitgang van de circulaire toepassingsmogelijkheden in Vlaanderen zonder bijkomende milieuwinst.

[10] **Zorg voor eenvoud bij boerderijcompostering.** Wijzigingsartikel 28 (art. 2.3.3.3 §1) zorgt ervoor dat het nieuwe concept van boerderijcompostering¹³ als samenwerkingsverband tussen drie landbouwers (waaronder ook natuurbeheerders) in de praktijk mogelijk wordt. Bedrijven die boerderijcompost maken in een samenwerkingsverband moeten hiervoor een vergunning aanvragen. De Raden steunen dit maar vrezen dat dit toch een zeer complexe procedure wordt: er wordt geen onderscheid gemaakt met grote gft- en groencomposteringen, enkel in volume (onder de 2000 m³ wat hier geldt is klasse 2). De Raden gaan er ook van uit dat bedrijven die boerderijcompost maken enkel met bedrijfseigen stromen, geen vergunning moeten hebben¹⁴. Er wordt een aangepast kwaliteits-opvolgings-systeem opgelegd, op basis van artikel 2.3.3.3. §2 van het VLAREMA. Aangezien de criteria voor dit systeem nog niet vastgelegd zijn, kunnen de Raden de werkbaarheid en haalbaarheid van dit systeem nog niet beoordelen.

¹⁰ Wijzigingsbesluit 26, 2°

¹¹ Wijzigingsartikel 26, 1°

¹² Wijzigingsartikel 34. Dit is een voorwaarde waaraan een primaire grondstof niet moet voldoen. De vraag is dan ook of het *level playing field* hier wel gerespecteerd wordt.

¹³ Artikel 3, §5, 3° van het Mestdecreet definieert dit concept. Daarom wordt bijlage 2.2. aangepast zodat de kwaliteit van boerderijcompost uit een samenwerkingsverband kan worden bewaakt en een einde afvalstatus kan verkrijgen. De aanpassingen zijn in overeenstemming met de definitie van boerderijcompost, zoals van toepassing in het Mestdecreet.

¹⁴ “§1. *Gft-compost, groencompost, boerderijcompost, geproduceerd in een samenwerkingsverband en eindmateriaal van de biologische behandeling van organisch-biologische afvalstoffen, worden geproduceerd in een vergunde inrichting voor de biologische verwerking van organisch-biologische afvalstoffen die beschikt over een keuringsattest.*”

[11] **Werk regeling uit voor houtsnippers als bodemverbeteraar.** Het gebruik van houtsnippers als bodemverbeteraar biedt de landbouw heel wat kansen en voordelen. Door hun hoge gehalte aan resistent organisch materiaal (hoge C/N) zijn houtsnippers ideaal om de stabiele organische stof in de bodem op lange termijn te verhogen. Dat is van groot belang, aangezien het watervasthoudend vermogen toeneemt naarmate er meer organische stof in de bodem zit. Dat zorgt ook voor een betere weerbaarheid tegen extreme weersomstandigheden, zoals droogte of hevige regenval. Dat vertaalt zich dan weer in een stabielere gewasproductie. Hoewel de huidige wetgeving het inwerken van houtsnippers in de bodem niet toelaat, zijn er beleidsdoelstellingen (waaronder het Vlaams Energie- en Klimaatplan) die benadrukken dat de bodem een groot potentieel heeft om koolstof op te slaan. Ook het nieuwe houtkantenplan zet in op een valorisatie voor houtige beheerresten afkomstig van KLE's. De Raden zijn dan ook voorstander dat er op korte termijn een regeling wordt uitgewerkt voor het onderbrengen van houtsnippers in de bodem.

2.3 **Betere gescheiden inzameling met oog op recyclage**

[12] **Kosten proportioneel maken met gewicht: let op de praktische impact van de regeling.** Wijzigingsartikel 88 verplicht inzamelaars van bedrijfsrestafval om de doorgerekende kost proportioneel te maken met het gewicht van het ingezamelde restafval. Op die manier wordt volgens het Verslag aan de Vlaamse Regering de afvalstoffenproducent gestimuleerd minder gewicht aan bedrijfsrestafval aan te bieden. Wat de facturatie betreft, wijzen de Raden op de praktische, economische en administratieve impact van de verplichting die disproportioneel en onhaalbaar is.

[13] **Identificeer en bereid de randvoorwaarden voor luiers-UPV goed voor.** De UPV regeling voor wegwerpluiers is een cruciaal onderdeel om de doelstellingen van het nog goed te keuren Lokaal Materialenplan 2023 te realiseren¹⁵. De Minaraad en de SERV wijzen er enerzijds op dat alvorens de UPV-regeling van start kan gaan aan de nodige randvoorwaarden moet voldaan worden. Zo moet recyclage, valorisatie milieu-impact, kosten/baten inclusief sociale impact etc. van wegwerpluiers duidelijk geïdentificeerd en gedefinieerd worden, dient de UPV-regeling nog uitgewerkt te worden, moet verwerkingscapaciteit gepland, vergund en gerealiseerd worden, etc. Verdere uitwerking van een systeem is nodig om alle randvoorwaarden te voldoen. Anderzijds mag de uitwerking hiervan niet leiden tot onnodig uitstel. De Raden menen dat VLAREMA het geschikte kader is om een startdatum vast te leggen die de nodige tijd geeft om het systeem, voldaan aan de randvoorwaarden, te operationaliseren.

2.4 **Een duidelijke classificatie en veilige verwerking van afvalstoffen**

[14] **Betrek gemeente bij de opslag van afgedankte lithiumbatterijen in recyclageparken.** Volgens wijzigingsartikel 58 moeten speciale voorzorgs- en veiligheidsmaatregelen getroffen worden voor de opslag en verwerking van afgedankte lithiumbatterijen.

¹⁵ Zie ook Advies van de Minaraad over het Lokaal Materialenplan 2023:

Voor wat betreft de opslag van afgedankte lithiumbatterijen op de recyclageparken vragen de Raden dat de speciale voorzorgs- en veiligheidsmaatregelen steeds in samenspraak met de lokale besturen worden vastgelegd. Noodzakelijke veiligheidsmaatregelen mogen niet in het gedrang komen. Deze verduidelijking kan opgenomen worden in het Verslag aan de Vlaamse Regering.

2.5 Grotere afzetmarkt voor en circulair gebruik van gerecycleerde materialen

[15] **Let op randvoorwaarden bij het vergroten van afzetmarkten.** De Vlaamse overheid neemt maatregelen om afzetmarkten te vergroten of zelfs te creëren. De Raden appreciëren dat Vlaanderen hierin het voortouw neemt. De afzet van gerecycleerde materialen is niet vanzelfsprekend. Het vermarkten van recyclaten is een internationaal gegeven en maatregelen worden dan ook best op Europees niveau genomen of minstens op federaal vlak. Het is ook belangrijk dat gerecycleerde materialen niet afgeleid worden naar laagwaardige toepassingen. Hoogwaardige toepassingen moet het streefdoel zijn.

[16] **Is een gecertificeerd managementsysteem een noodzaak bij inzetten van gerecycleerde kunststoffen?** Bij het inzetten van gerecycleerde kunststoffen (wijzigingsartikelen 65/66/67/68) moet het gedeclareerde gehalte aan gerecycleerde kunststoffen bewezen worden door een gecertificeerd managementsysteem, zoals QA-CER of gelijkwaardig, dat uitgereikt wordt door een geaccrediteerde instelling. De Raden zijn voorstander van controle en toezicht maar vragen zich af of dit echt alleen voor kunststoffen een verplichting moet worden om een gelijk speelveld te garanderen.

[17] **Zorg voor een voldoende lange overgangperiode bij verboden inzake kunststoffen.** Om te vermijden dat oudere stocks moeten vernietigd worden, vragen de Raden om doordacht om te gaan met de overgangperiode. Zo bevat wijzigingsartikel 66 de voorwaarden voor het gebruik van kunststoffen compostvaten, compostbakken en rolcontainers voor afval. Het gebruik van kunststoffen compostvaten en compostbakken die niet worden geproduceerd op basis van gerecycleerde kunststoffen, is verboden vanaf 1 januari 2024. Kunststoffen rolcontainers voor afval, compostvaten en -bakken uit bestaande voorraden die aangekocht zijn voor de ingangsdatum van het verbod mogen nog in gebruik genomen worden tot maximaal twaalf maanden na de ingang van het verbod. Deze bezorgdheid geldt natuurlijk ook voor andere producten die geproduceerd worden op basis van gerecycleerde kunststoffen.

3 Vragen om verduidelijkingen en aanvullingen

[18] **Verduidelijkingen, aanpassingen of aanvullingen.** De Raden vragen om bijkomende verduidelijkingen, aanpassingen of aanvullingen:

- Het zou logisch zijn dat ook treklinten van afvalzakken uitgezonderd worden bij de bepaling van het gehalte gerecycleerde kunststoffen. (artikel 5.3.13.1).
- De invoering van een verbod op het gebruik van een plastic wikkel voor ongeadresseerd drukwerk dat gratis wordt aangeboden. (artikel. 3.4.1.1/1)